

C/2023/1190

24.11.2023.

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Jautājumi un atbildes par jauno ES vīna marķēšanas noteikumu īstenošanu pēc Regulas (ES) Nr. 1308/2013 Eiropas Parlamenta un Padomes un Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2019/33 grozīšanas

(C/2023/1190)

Šajā dokumentā sniegtas tehniskas atbildes uz jautājumiem, kurus saņēmuši Komisijas dienesti un kuri apspriesti ar dalībvalstu ekspertiem saistībā ar to, kā piemērot vīnu marķēšanas noteikumus, kas ieviesti ar Regulu (ES) 2021/2117 Eiropas Parlamenta un Padomes ⁽¹⁾, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 1308/2013 Eiropas Parlamenta un Padomes ⁽²⁾ (turpmāk "grozītā TKO regula").

Šis dokuments ir izstrādāts ar mērķi palīdzēt valstu iestādēm un uzņēmumiem minēto ES tiesību aktu piemērošanā. Autoritatīva Eiropas Savienības tiesību aktu interpretācija ir vienīgi Eiropas Savienības Tiesas kompetencē.

Saturs

Lappuse

Vispārīgi jautājumi	1
Sastāvdaļu saraksts	4
Paziņojums par uzturvērtību	7
Elektronisks marķējums	9

Vispārīgi jautājumi

- 1) *Kāda ir saikne starp Regulu (ES) Nr. 1308/2013 un Regulu (ES) Nr. 1169/2011 Eiropas Parlamenta un Padomes ⁽³⁾ attiecībā uz marķējumu, kurā norāda sastāvdaļu sarakstu un paziņojumu par uzturvērtību?*

TKO regulas 118. pantā par horizontālo noteikumu piemērojamību ir paredzēts, ka, ja vien TKO regulā nav noteikts citādi, marķējumam un noformējumam vīna nozarē piemēro Regulu (ES) Nr. 1169/2011 (turpmāk "PPISP regula"). Tas nozīmē, ka, ja vīna nozares tiesību aktos īpaši noteikumi nav paredzēti, piemēro vispārīgos marķēšanas un noformēšanas noteikumus, kas izklāstīti PPISP regulā. Tas pats noteikums ir ietverts arī PPISP regulas 1. pantā, un tas paredz, ka PPISP regulu piemēro, neskarot marķēšanas prasības, kas paredzētas īpašos Savienības noteikumos, kurus piemēro konkrētiem pārtikas produktiem.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2117 (2021. gada 2. decembris), ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju, (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām, (ES) Nr. 251/2014 par aromatizētu vīna produktu definīciju, aprakstu, noformējumu, marķējumu un ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzību un (ES) Nr. 228/2013, ar ko ievieš īpašus pasākumus lauksaimniecības jomā attālakajiem Eiropas Savienības reģioniem (OV L 435, 6.12.2021., 262. lpp).
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2021.435.01.0262.01.ENG

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp).
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1308&qid=1697529611776>

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Regula (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu (OV L 304, 22.11.2011., 18.–63. lpp).
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/ALL/?uri=celex%3A32011R1169>

Tāpēc attiecībā uz paziņojumu par uzturvērtību piemēro PPISP noteikumus, konkrētāk, attiecīgos PPISP regulas 30.–35. panta noteikumus, izņemot īpašo noteikumu, kas paredzēts grozītajā TKO regulā un ļauj paziņojumā par uzturvērtību uz iepakojuma vai tam pievienotajā etiķetē norādīt tikai enerģētisko vērtību, bet pilnu uzturvērtības paziņojumu sniegt elektroniski.

Arī attiecībā uz sastāvdaļu sarakstu piemēro PPISP noteikumus, konkrēti, attiecīgos 18. panta, 20. panta, 21. panta 1. punkta un 22. panta un VI līdz VIII pielikuma noteikumus, izņemot īpašos noteikumus grozītajā TKO regulā, kas ļauj sastāvdaļu sarakstu sniegt elektroniski, un Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2019/33^(*), jo īpaši tās 40. pantā (datu noformēšana marķējumā), 41. pantā (alerģēno vielu norādīšana marķējumā), 48.a pantā (vīna sastāvdaļu un izmantojamā apzīmējuma norādīšana) un I pielikumā (norādes par alerģenām vielām).

2) *Kā etiķetē būtu jānorāda jaunā obligātā informācija?*

Paziņojumam par uzturvērtību un sastāvdaļu sarakstam kā obligātajām ziņām, kas noteiktas grozītās TKO regulas 119. pantā, jābūt noformētiem saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2019/33 40. panta 1. punktu, t. i., tos norāda uz trauka vienā redzamības laukā ar citām obligātajām ziņām tā, lai tos varētu vienlaicīgi izlasīt, trauku nepagriežot, noformē ar neizdzēšamiem burtiem, un tiem jābūt skaidri saskatāmiem uz pārējā teksta vai grafiskā noformējuma fona.

Ja uz iepakojuma vai tam pievienotajā etiķetē ir norādīta visa obligātā informācija, vienā redzamības laukā ir jānorāda šādas obligātās ziņas: i) vīnkopības produkta kategorijas nosaukums (attiecīgā gadījumā ietverot apzīmējumu “bezalkoholisks” / “daļēji dealkoholizēts”), izņemot TKO regulas 119. panta 2. punktā paredzēto izņēmumu attiecībā uz konkrētiem vīniem ar aizsargātu cilmes vietas nosaukumu vai aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norādi; ii) apzīmējums “aizsargāts cilmes vietas nosaukums” (“ACVN”) vai “aizsargāta ģeogrāfiskās izcelsmes norāde” (“AGIN”) un attiecīgais nosaukums – vīniem ar ACVN/AGIN; iii) faktiskā spirta tilpumkoncentrācija; iv) izcelsmes norāde; v) pudeļu pildītāja nosaukums vai — dažu produkta kategoriju (4., 5., 6. un 7. kategorijas) gadījumā — ražotāja vai pārdevēja nosaukums; vi) neto tilpums; vii) dzirkstošo vīnu kategoriju (4., 5., 6. un 7. kategorijas) gadījumā — cukuru saturs; viii) paziņojums par uzturvērtību; ix) sastāvdaļu saraksts; x) dealkoholizētiem vīnkopības produktiem — minimālais derīguma termiņš.

Ja paziņojumu par uzturvērtību un/vai sastāvdaļu sarakstu sniedz elektroniski, etiķetē tajā pašā redzamības laukā, kur norādītas pārējās obligātās ziņas, jāiekļauj saite (QR kods vai tml.) ar paziņojumu par uzturvērtību un/vai sastāvdaļu sarakstu.

Ja pilnu paziņojumu par uzturvērtību sniedz elektroniski, uz iepakojuma vai etiķetē tajā pašā redzamības laukā, kur norādītas pārējās obligātās ziņas, jānorāda enerģētiskā vērtība.

Ja sastāvdaļu pilnu sarakstu sniedz elektroniski, uz iepakojuma vai etiķetē, bet ne obligāti tajā pašā redzamības laukā, kurā atrodas cita obligātā informācija, jānorāda alerģiju vai nepanesamību izraisošās vielas (piemēro Deleģētās regulas (ES) 2019/33 40. panta 2. punktā paredzēto atkāpi).

Deleģētās regulas (ES) 2019/33 40. panta 2. punktā paredzētā atkāpe attiecībā uz dažu obligāto ziņu norādīšanu ārpus tā pašā redzamības lauka attiecas arī uz norādi par importētāju, partijas numuru un minimālā derīguma termiņa datumu (dealkoholizētu vīnu gadījumā).

(*) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/33 (2018. gada 17. oktobris), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 papildina attiecībā uz cilmes vietas nosaukumu, ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu un tradicionālo apzīmējumu aizsardzības pieteikumiem vīna nozarē, iebilduma procedūru, lietošanas ierobežojumiem, produkta specifikācijas grozījumiem, aizsardzības anulēšanu un marķēšanu un noformēšanu (OV L 9, 11.1.2019., 2. lpp.).
https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2019/33/oj?locale=lv

- 3) *Attiecībā uz kuriem vīniem un kurā tirdzniecības posmā jauno marķēšanas noteikumu piemērošanas sākuma datumā ir jābūt sniegtam paziņojumam par uzturvērtību un sastāvdaļu sarakstam? Vai tas attiecas, piemēram, uz vīnu tvertnē/muciņā/mucā vai tikai uz pudelēs pildītu vīnu?*

Principā šie jaunie obligātie dati jāpiemēro vīniem, ko laiž tirgū no attiecīgā Regulā (ES) 2021/2117 noteiktā piemērošanas sākuma datuma, t. i., 2023. gada 8. decembra. Tomēr vīnus, kas “ražoti” pirms minētā datuma, var turpināt laist tirgū, ievērojot marķēšanas prasības, kuras piemērojamas līdz 2023. gada 8. decembrim, līdz beidzas krājumi.

Saskaņā ar PPISP regulas 2. pantu “obligāta pārtikas produktu informācija” ir ziņas, kas jānorāda galapatērētājam; tas ir piemērojams neatkarīgi no taras, kurā pārtikas produktu tirgo. Šis noteikums attiecas arī uz vīnu. PPISP 8. pantā un jo īpaši tā 7. punktā ir precizēta piegādes ķēdē iesaistīto uzņēmēju atbildība par marķēšanu un noformēšanu.

- 4) *Kad vīnu var uzskatīt par “ražotu”?*

Saskaņā ar ES tiesību aktiem vīna ražošana ietver ne tikai spirta rūgšanas procesu, bet, iespējams, arī dažu vīndarības metožu izmantošanu. TKO regulas 80. pantā ir minētas vīndarības metodes, kas jāizmanto “VII pielikuma II daļā minēto produktu ražošanā un sagatavošanā uzglabāšanai”, un sīkāka informācija par to, ka vīndarības metodes izmanto tikai tādēļ, lai nodrošinātu pareizu vinifikāciju, pareizu produkta saglabāšanu vai nogatavināšanu. Tāda pati saikne ar ražošanu un saglabāšanu ir noteikta Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2019/934 ^(*) 1. pantā (mērķis) un 3. pantā (atļautās vīndarības metodes).

Šajā kontekstā uzskata, ka vīnkopības produkts ir “ražots” tad, kad tas iegūst īpašības un kļūst atbilstīgs prasībām, kuras attiecīgajai vīna kategorijai paredzētas TKO regulas VII pielikuma II daļā, tostarp attiecīgā gadījumā īstenojot atļautās vīndarības metodes, pamatojoties uz minētās regulas 80. pantā un VIII pielikumā paredzētajiem noteikumiem.

Piemēram, vīns (1. kategorija) ir produkts, ko iegūst tikai svaigu, saspiestu vai nespiestu vīnogu vai vīnogu misas pabeigtas vai pārtrauktas spirta rūgšanas procesā. Turklāt vīnam ir jāsasniedz vajadzīgā spirta tilpumkoncentrācija un skābuma saturs, kā noteikts TKO regulas VII pielikuma II daļas 1. punktā.

Dzirkstošo vīnu (4. kategorija), ko iegūst otrējā spirta rūgšanas procesā, var uzskatīt par “ražotu” tikai pēc otrējās spirta rūgšanas procesa un kad produkts atbilst spirta koncentrācijas un pārspiediena nosacījumiem, kā noteikts TKO regulas VII pielikuma II daļā. Bāzes vīnu vienkārša vinifikācija vai *cuvée* sagatavošana pirms 2023. gada 8. decembra nebūtu attaisnojums atbrīvojumam no uzturvērtības norādīšanas marķējumā.

Pēc ražošanas saskaņā ar TKO regulas 80. pantu var izmantot citas vīndarības metodes, lai nodrošinātu vīnkopības produkta pareizu saglabāšanu vai nogatavināšanu.

- 5) *Kā tiktu pārbaudīta marķēšanas noteikumu ievērošana, jo īpaši attiecībā uz jēdzienu “ražots”?*

Vīna marķēšanas noteikumu izpildes nodrošināšana ir dalībvalstu iestāžu kompetencē.

Visiem vietējiem vai importētajiem vīniem, ko laiž ES tirgū pēc 2023. gada 8. decembra, principā jāatbilst jaunajām marķēšanas prasībām. Tomēr vīnu, kas ražots līdz 2023. gada 8. decembrim (attiecībā uz jēdzienu “ražots” sk. 4. jautājumu), var turpināt laist tirgū saskaņā ar marķēšanas prasībām, kas piemērojamas pirms minētā datuma, līdz beidzas krājumi. Attiecībā uz importētajiem vīniem — vīnus, kas importēti pirms minētā datuma, uzskata par vīniem, kuri ražoti pirms šā datuma, un tāpēc tiem var piemērot šo atbrīvojumu.

^(*) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/934 (2019. gada 12. marts), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 papildina attiecībā uz vīnogu audzēšanas apgabaliem, kuros spirta koncentrāciju var paaugstināt, atļautajām vīndarības metodēm un ierobežojumiem, kas piemērojami vīnkopības produktu ražošanai un konservācijai, minimālo spirta procentuālo daudzumu attiecībā uz blakusproduktiem un to realizēšanu, un OIV punktu publicēšanu (OV L 149, 7.6.2019., 1. lpp.).
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/lv/ALL/?uri=CELEX:32019R0934>

Sastāvdaļu saraksts**6) Kādai vajadzētu būt sastāvdaļu saraksta formai?**

Uz sastāvdaļu saraksta noformēšanas veidu attiecas PPISP regulas vispārīgie noteikumi, tāpēc ka īpaši noteikumi attiecībā uz vīnu nav paredzēti. Šie noteikumi ir definēti PPISP regulas 18.–22. pantā (sk. atbildi uz 1. jautājumu). Attiecībā uz saraksta noformējumu:

- pirms sastāvdaļu saraksta ir virsraksts, kurā ietverts vārds “sastāvdaļas”,
- sastāvdaļas sarakstā norāda dilstošā masas secībā, kā tās ir reģistrētas pārtikas ražošanas procesā. Sastāvdaļas, kas galaprodukta sastāvā veido mazāk nekā 2 %, var uzskaitīt citā secībā pēc pārējām sastāvdaļām,
- sastāvdaļas apzīmē ar to īpašo nosaukumu, izņemot PPISP regulā un Deleģētajā regulā (ES) 2019/33 paredzētos izņēmumus (piemēram, “vīnogas”, kas attiecas uz izejvielu).

7) Kā norādīt vīna ražošanā izmantotās piedevas un pārstrādes palīg līdzekļus? Vai piedevas būtu jānorāda kopā ar to tehnoloģisko funkciju?

Saskaņā ar PPISP regulas VII pielikuma C daļu piedevu nosaukumā sastāvdaļu sarakstā jānorāda to funkcionālās kategorijas nosaukums, aiz tā norādot konkrētu nosaukumu vai, atbilstīgā gadījumā, E numuru. Noteikumi par vīna marķēšanu neparedz nekādas papildu prasības attiecībā uz noformējumu.

Deleģētās regulas (ES) 2019/934 I pielikuma A daļas 2. tabulā ir iekļauts vīna ražošanā izmantojamo piedevu un pārstrādes palīg līdzekļu pilnīgs saraksts, tie sagrupēti attiecīgajās funkcionālajās kategorijās (skābuma regulētāji, konservanti/antioksidanti, stabilizētāji u. c.), kā arī ir norādīti sastāvdaļu sarakstā iekļaujamo to funkcionālo kategoriju un vielu nosaukumi, kuras uzskaitāmas, izmantojot norādītos nosaukumus (1. sleja) vai alternatīvi piedevu E numurus (2. sleja).

Deleģētās regulas (ES) 2019/33 48.a panta 5. punktā ir paredzēta iespēja pie kategorijas “skābuma regulētāji” vai “stabilizētāji” piederošas piedevas, kas ir līdzīgas vai savstarpēji aizstājamas, sastāvdaļu sarakstā norādīt, izmantojot frāzi “satur (..) un/vai”, kam seko ne vairāk kā trīs piedevas, no kurām vismaz viena ir galaproduktā.

8) Vai sastāvdaļu sarakstā ir jānorāda tikai alergēnas piedevas un pārstrādes palīg līdzekļi?

Pārtikas piedevas uzskata par sastāvdaļu saskaņā ar vispārējo “sastāvdaļas” definīciju, kas sniegta PPISP regulā (2. panta 2. punkta f) apakšpunkts), tāpēc visas vīna ražošanā izmantotās piedevas ir sastāvdaļu saraksta neatņemama daļa. Saskaņā ar PPISP regulas 20. panta b) punktu sastāvdaļu sarakstā nav jāiekļauj pārtikas piedevas un fermenti, ko izmanto kā pārstrādes palīg līdzekļus. Tomēr minētās regulas 9. panta 1. punkta c) apakšpunktā ir paredzēts, ka obligāti jānorāda jebkura sastāvdaļa vai pārstrādes palīg līdzeklis, kas izraisa alerģiju vai nepanesamību un kas lietots produkta ražošanas procesā, un ko arī izmainītā veidā satur gatavais produkts.

Visas piedevas un pārstrādes palīg līdzekļi, ko atļauts izmantot vīna ražošanā ES, ir norādīti Deleģētās regulas (ES) 2019/934 I pielikuma A daļas 2. tabulā.

Kopumā sastāvdaļu sarakstā jābūt visām piedevām un pārstrādes palīg līdzekļiem, kas izraisa alerģiju vai nepanesamību un kas izmantoti marķētā vīna ražošanā, un ko satur arī gatavais produkts.

9) *Kā etiķetē norādīt alergēnās vielas?*

Etiķetē jānorāda visas vielas, kas izraisa alerģiju vai nepanesamību un ko arī izmainītā veidā satur gatavais produkts. Ir divas iespējas, kā tās var norādīt etiķetē, proti:

- a) ja sastāvdaļu saraksts ir iekļauts etiķetē, visas vielas, kas izraisa alerģiju vai nepanesamību, tajā jānorāda kā sastāvdaļas. Saskaņā ar PPISP regulas 21. panta 1. punktu vielas vai produkta nosaukums jāizceļ ar rakstzīmju formatējumu, kas to skaidri atšķir no pārējo sastāvdaļu saraksta, piemēram, ar rakstzīmju fontu, stilu vai fona krāsu;
- b) ja sastāvdaļu sarakstu sniedz elektroniski, visas vielas, kas izraisa alerģiju vai nepanesamību, jānorāda uz iepakojuma vai tam piestiprinātajā etiķetē. Pirms to uzskaitījuma jābūt vārdam “satur”, aiz kura jānorāda attiecīgās (-o) vielas(-u) vai produkta(-u) nosaukums, kas atveidots(-i) saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2019/33 41. pantu, 48.a panta 4. punktu un I pielikumu. Šādā gadījumā pilnīgam sastāvdaļu sarakstam, kas sniegts elektroniski, būtu jāatbilst tiem pašiem noteikumiem, kas aprakstīti a) punktā.

10) *Ja etiķetē ir norādīts sastāvdaļu saraksts ar alergēnām vielām, vai informāciju par alergēniem var atkārtot, izmantojot formu “satur (..)” vai piktogrammu?*

Informācija par vielām, kas izraisa alerģiju vai nepanesamību, nebūtu jāatkārto, neskarot spēkā esošos Savienības noteikumus, kas piemērojami konkrētiem pārtikas produktiem ⁽⁶⁾. PPISP regulā ir skaidri noteikts, ka informācija par vielām, kas izraisa alerģiju vai nepanesamību, ir jānorāda sastāvdaļu sarakstā. Ja sastāvdaļu saraksta nav, norādē par šādām vielām jābūt iekļautam vārdam “satur”, kam seko vielas vai produkta nosaukums.

Saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2019/33 41. panta 2. punktu vienīgais iespējamais atkārtojums attiecībā uz vīnu joprojām ir piktogrammas kā fakultatīvas informācijas, kas pievienota obligātajām norādāmajām ziņām, izmantošana.

11) *Kādi noteikumi attiecas uz alerģiju vai nepanesamību izraisošu vielu norādīšanu etiķetē?*

Deleģētās regulas (ES) 2019/33 41. pants nosaka apzīmējumus, kuri jāizmanto, lai marķējumā norādītu dažas alerģiju vai nepanesamību izraisošas vielas vai produktus, kā tas prasīts PPISP regulas 21. pantā, un kuri attiecas uz sulfītiem, olām un olu produktiem, pienu un piena produktiem. Šie apzīmējumi ir uzskaitīti minētās regulas I pielikuma A daļā.

Minētie apzīmējumi arī turpmāk būtu jāizmanto sastāvdaļu sarakstā gan konsekvences apsvērumu dēļ, gan ņemot vērā to, ka patērētāji tos pārzina.

Deleģētās regulas (ES) 2019/33 48.a panta 4. punkts attiecas uz alerģiju vai nepanesamību izraisošām vielām, kas nav uzskaitītas 41. pantā, jo uz dažām zināmām alergēnām vielām 41. pants neattiecas. Šādos ļoti ierobežotos gadījumos alerģiju vai nepanesamību izraisošās vielas jānorāda saskaņā ar to īpašo nosaukumu, kā norādīts Deleģētās regulas (ES) 2019/33 41. pielikuma A daļas 2. tabulas 1. slejā (piemēram, “kviešu proteīns”).

12) *Vai sastāvdaļu sarakstā būtu jānorāda bagātināšanai izmantotās vielas?*

Jā, bagātināšanai izmantotās vielas uzskata par sastāvdaļām PPISP regulas 2. panta 2. punkta f) apakšpunkta nozīmē, tāpēc, ja tās produkta gatavošanas laikā ir pievienotas un gatavais produkts tās satur pat izmainītā veidā, sastāvdaļu sarakstā tās būtu jānorāda.

⁽⁶⁾ Komisijas Paziņojums (2017. gada 13. jūlijs) attiecībā uz to, kā sniedz informāciju par alerģijas vai nepanesamības izraisošām vielām vai produktiem, kas norādīti Regulas (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem II pielikumā (OV C 428, 13.12.2017., 1. lpp.). [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1213\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1213(01)).

- 13) *Kā sastāvdaļu sarakstā norādīt bagātināšanai izmantoto cukuru?*

Atļautie bagātināšanas procesi un vielas ir aprakstīti TKO regulas VIII pielikuma I daļā. Saskaņā ar noteikumiem, kas attiecībā uz vīnkopības produktu sastāvdaļu sarakstu paredzēti Regulas (ES) 2019/33 48.a panta 2. punktā, koncentrētai vīnogu misai un rektificētai koncentrētai vīnogu misai var izmantot apzīmējumu "koncentrēta vīnogu misa" vai arī tās var apvienot un sastāvdaļu sarakstā norādīt tikai kā "koncentrētu vīnogu misu". Otrā vieta, ko atļauts izmantot bagātināšanā, proti, saharoze, jānorāda atsevišķi. PPISP regulas VII pielikuma B daļā ir atļauts "jebkura veida saharozi" apzīmēt ar nosaukumu "cukurs", lai gan šis apzīmējums nav obligāts.

- 14) *Vai raugi ir jānorāda kā sastāvdaļas?*

Vīna ražošanā izmantotie raugi nav jānorāda kā sastāvdaļas. Saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2019/934 I pielikuma A daļas 2. tabulu tos izmanto kā pārstrādes palīgīdzekļus. Saskaņā ar PPISP regulas 20. panta b) punkta ii) apakšpunktu piedevas, ko izmanto kā pārstrādes palīgīdzekļus, sastāvdaļu sarakstā nav jāiekļauj. Par pārstrādes palīgīdzekļiem uzskata arī citas raugu sastāvdaļas vai daļas, ko vīna ražošanā izmanto ar atšķirīgām funkcijām, tāpēc arī uz tām attiecas tas pats atbrīvojums. Vienīgais rauga savienojums, kas jānorāda sastāvdaļu sarakstā, ir rauga mannoproteīns, jo to izmanto par piedevu, kā noteikts Deleģētās regulas (ES) 2019/934 I pielikuma A daļas 2. tabulā.

- 15) *Ja skābuma regulētāju un stabilizētāju grupā marķējumā tiek norādītas visas iespējamās alternatīvas, vai ir noteikta īpaša to norādīšanas secība?*

Nē. Vienīgā prasība attiecībā uz sastāvdaļu norādīšanas secību ir aprakstīta PPISP regulas 18. panta 1. punktā saistībā ar tās VII pielikuma A daļu. Turklāt attiecībā uz sastāvdaļām, kuru gatavā produkta sastāvā ir mazāk nekā 2 %, saskaņā ar PPISP regulas VII pielikuma A daļas 6. punktu īpaša secība nav jāievēro.

- 16) *Vai pēc norādēm "Pudelēs pildīts aizsargatmosfērā" vai "Pildīšana pudelēs var būt veikta aizsargatmosfērā" būtu jānorāda iepakojumā izmantotā aizsarggāze, vai arī būtu jānorāda iespējamās aizsarggāzes alternatīvas?*

Deleģētās regulas (ES) 2019/33 48.a panta 6. punktā ir skaidri noteikts, ka "pie kategorijas "iepakojuama aizsarggāzes" piederību piedevu norādīšanu sastāvdaļu sarakstā **drīkst aizstāt** ar ziņu "Pudelēs pildīts aizsargatmosfērā" vai "Pildīšana pudelēs var būt veikta aizsargatmosfērā". Ja izmanto kādu no šīm īpašajām ziņām, konkrētās izmantotās gāzes nav atsevišķi jānorāda ne sastāvdaļu sarakstā, ne papildus īpašajai ziņai. Norādei par iepakojuma aizsarggāzēm, kas attēlota kopā ar iepriekš minētajām īpašajām ziņām (ja tās izmanto), jāatrodas tajā pašā redzamības laukā, kur norādīts sastāvdaļu saraksts.

Ja aizsarggāzes norāda sastāvdaļu sarakstā (t. i., ja neizmanto īpašo ziņu), tās būtu jānorāda, ievērojot tādus pašus noteikumus kā attiecībā uz jebkurām citām piedevām (t. i., funkcionālā kategorija, kam seko nosaukums vai attiecīgā gadījumā E numurs).

- 17) *Vai pastāv īpaša kārtība, kādā jānorāda iepakojuma aizsarggāzes, ja izmantotas iepakojuma gāzu alternatīvas?*

Deleģētā regula (ES) 2019/33 neļauj sarakstā iekļaut alternatīvas iepakojuma aizsarggāzes. Konkrētā izmantotā iepakojuma aizsarggāze sastāvdaļu sarakstā būtu jānorāda ar tās īpašo nosaukumu vai jāaizstāj ar kādu no šīm ziņām: "Pudelēs pildīts aizsargatmosfērā" vai "Pildīšana pudelēs var būt veikta aizsargatmosfērā".

- 18) *Kā etiķetē būtu jānorāda vīna galvenā sastāvdaļa? Saskaņā ar definīciju vīnu gatavo no veselām vai saspīestām vīnogām vai vīnogu misas. Vīnogu misa ir dabisks starpprodukts, kas gatavots tieši no vīnogām. Tādējādi kādos gadījumos kā sastāvdaļa būtu jānorāda misa un kādos gadījumos kā sastāvdaļa būtu jānorāda vīnogas?*

Kā izriet no Deleģētās regulas (ES) 2019/33 48.a panta 1. punkta, norādot izejvielas, kas veido vīna "galveno sastāvdaļu", var precīzi minēt, vai ir izmantotas vīnogas, saspīestas vīnogas un/vai vīnogu misa, vai arī šīs visas norādes var aizstāt ar vienu apzīmējumu "vīnogas". Šis noteikums uzņēmējiem nodrošina iespējamu vienkāršojumu, ko viņi var piemērot pēc brīvas izvēles.

Paziņojums par uzturvērtību

- 19) *Kā jānoformē paziņojums par uzturvērtību? Vai tam vajadzētu būt tabulas veidā, vai arī ir citas iespējamās formas?*

Paziņojuma par uzturvērtību noformēšana ir reglamentēta PPISP regulas 34. pantā.

Ja ir pietiekami daudz vietas, paziņojums par uzturvērtību jānorāda tabulas formā, sakārtojot skaitļus citu zem cita. Ja tabulai vietas nav, drīkst izmantot lineāru formu. Ja paziņojumu par uzturvērtību sniedz elektroniski, tas vienmēr būtu jānorāda tabulas formā, sakārtojot skaitļus citu zem cita, jo vietas ierobežojumi nebūtu piemērojami.

Paziņojuma par uzturvērtību dažādo elementu norādīšanas kārtība ir noteikta PPISP regulas XV pielikumā. Attiecībā uz obligātajiem elementiem kārtība būtu šāda: Enerģija, tauki (no tiem piesātinātie tauki (..)); ogļhidrāti (no tiem cukuri (..)); olbaltumvielas, sāls. Vai tabulas formā:

energy
fat
of which
— saturates,
carbohydrate
of which
— sugars
protein
salt

Ir arī īpaši noteikumi par citu tādu elementu (piemēram, poliolu) norādīšanas kārtību, kurus var pievienot paziņojumam par uzturvērtību saskaņā ar PPISP regulas 30. panta 2. punktu, bet tie nav obligāti.

Ja paziņojumā par uzturvērtību uz iepakojuma vai etiķetē ir norādīta tikai enerģētiskā vērtība, t. i., gadījumos, kad pilnīgu paziņojumu par uzturvērtību sniedz elektroniski, grozītās TKO regulas 119. panta jaunajā 4. punktā ir skaidri atļauts norādīt enerģētisko vērtību, izmantojot simbolu “E”, kam seko vērtība.

- 20) *PPISP regulā ir paredzēts, ka paziņojumā jānorāda ne tikai enerģētiskā vērtība, bet arī tauku, piesātināto taukskābju, ogļhidrātu, cukuru, olbaltumvielu un sāls daudzums. Ja viņā kādas uzturvielas (piemēram, tauku vai piesātināto taukskābju) nav, vai tās saturu norāda ar “0” vai arī tā vienkārši etiķetē nav jānorāda?*

PPISP regulas 34. panta 5. punktā ir paredzēts, ka, ja enerģētiskā vērtība vai kādas(-u) uzturvielas(-u) daudzums produktā ir neliels, informāciju par šiem elementiem var aizstāt ar tādu paziņojumu kā “Satur nelielu daudzumu (..)”, un tas jāsniedz paziņojuma par uzturvērtību tiešā tuvumā.

Pretējā gadījumā visi obligātie elementi jānorāda PPISP regulas 34. pantā noteiktajā kārtībā, arī tad, ja to saturs atbilst nulles vērtībām.

- 21) *Vai paziņojumā par uzturvērtību papildus taukiem, piesātinātajām taukskābēm, ogļhidrātiem, cukuriem, olbaltumvielām un sālim ir jānorāda vēl kāds cits komponents?*

Saskaņā ar PPISP regulas 30. panta 1. punktu obligātajā paziņojumā par uzturvērtību jānorāda enerģētiskā vērtība un tauku, piesātināto taukskābju, ogļhidrātu, cukuru, olbaltumvielu un sāls daudzums. Saskaņā ar tās pašas regulas 30. panta 2. punktu obligāto saturu attiecīgā gadījumā var papildināt arī ar vienu vai vairāku šādu savienojumu daudzumu: mononepiesātinātās taukskābes; polinepiesātinātās taukskābes; polioli; ciete; šķiedrvielas; jebkuri vitamīni vai minerālvielas, kas uzskaitītas XIII pielikuma A daļas 1. punktā un ir sastopamas ievērojamā daudzumā, kā norādīts tās pašas regulas XIII pielikuma A daļas 2. punktā.

- 22) *Kā tiek noteiktas dažādo uztura elementu vērtības? Vai ir vajadzīga katra vīna un katras ražas analīze vai arī vērtības var aprēķināt (piemēram, aprēķināt kaloriju skaitu, izmantojot spirta satura un atlikumcukuru vērtības)?*

Attiecībā uz vērtību norādīšanu paziņojumā par uzturvērtību piemēro attiecīgos PPISP regulas pantus.

Konkrēti, saskaņā ar 31. pantu (aprēķins) paziņojumā par uzturvērtību minētās vērtības ir vidējās vērtības, kas noteiktas, pamatojoties uz: a) ražotāja veikto pārtikas produkta analīzi; b) izmantoto sastāvdaļu zināmajām vai faktiskajām vidējām vērtībām vai c) vispārēji noteiktiem un pieņemtiem datiem.

Enerģētiskā vērtība jāaprēķina, izmantojot PPISP regulas XIV pielikumā noteiktos pārrēķina koeficientus, un jānorāda kilodžoulos (kJ) un kilokalorijās (kcal), vispirms norādot kilodžoulus un pēc tam — kilokalorijas, kā paredzēts minētās regulas XV pielikumā.

Enerģētiskā vērtība un uzturvērtība jānorāda uz 100 g vai 100 ml (PPISP regulas 32. panta 2. punkts).

- 23) *Vīna ražošanas veida dēļ atsevišķas partijas viena no otras var atšķirties. Kāda ir pielaišanas robeža atšķirībai starp etiķetē norādīto informāciju un faktisko enerģētisko vērtību un uzturvielu saturu vīnā?*

Pielaišanas paziņojumā par vīna uzturvērtību ir tādas pašas, kā noteikts PPISP regulā, kurā paredzēts, ka enerģētiskā vērtība un uzturvielu daudzums marķējumā būtu jānorāda kā "vidējā vērtība", kura definēta kā rādītājs, kas vislabāk raksturo uzturvielu daudzumu, kuru satur konkrēts pārtikas produkts, un atspoguļo iespējamās sezonālas atšķirības, patēriņa modeli un citus faktorus, kuri var ietekmēt rādītāja faktisko lielumu (sk. PPISP regulas I pielikuma 13) punktu).

Komisijas dienesti izdeva vadlīnijas ⁽⁷⁾ dalībvalstu kompetentajām iestādēm attiecībā uz etiķetē norādīto uzturvielu vērtību pielaižu noteikšanu. Komisijas dienesti izdeva arī kopsavilkuma tabulu ⁽⁸⁾, kurā sniegts pārskats par dažādajām vadlīniju dokumentā iekļautajām pielaišanas vērtībām.

Vadlīnijās ir noteikts, ka pārtikas apritē iesaistītajiem uzņēmējiem būtu jārikojas godprātīgi, lai nodrošinātu augstu paziņojuma par uzturvērtību precizitātes pakāpi. Konkrēti, norādītajām vērtībām vairākās partijās vajadzētu aptuveni atbilst vidējām vērtībām, un šīs vērtības nevajadzētu noteikt nevienā no noteiktā pielaišanas diapazona galējām robežām.

Tomēr spirta koncentrācijas norādīšanai piemēro Deleģētās regulas (ES) 2019/33 44. panta noteikumus par pielaidi.

- 24) *Kādas ir pielaišanas starp etiķetē norādītajām vērtībām un faktisko saturu vīnā gadījumā, kad norādītās vērtības var mainīties vīna izturēšanas gadu gaitā?*

Saskaņā ar PPISP regulas 31. panta 3. punktu enerģētiskajai vērtībai un uzturvielu daudzumam, kas minēts 30. panta 1.–5. punktā, jāattiecas uz pārtikas produktiem, kurus piedāvā pārdošanā, ņemot vērā arī iepriekšējā jautājumā minētās pielaišanas.

- 25) *Kādam vajadzētu būt rakstzīmju izmēram?*

Vispārīgie noteikumi par TKO regulas 119. pantā minēto obligāto ziņu sniegšanu attiecībā uz vīnkopības produktiem ir definēti Deleģētās regulas (ES) 2019/33 40. pantā. Saskaņā ar 40. panta 3. punktu šādu obligāto ziņu rakstzīmju izmēram, arī paziņojumā par uzturvērtību un sastāvdaļu sarakstā izmantoto rakstzīmju izmēram, neatkarīgi no izmantotā rakstzīmju formāta jābūt 1,2 mm vai lielākam.

⁽⁷⁾ https://food.ec.europa.eu/system/files/2016-10/labelling_nutrition-vitamins_minerals-guidance_tolerances_1212_en.pdf

⁽⁸⁾ https://food.ec.europa.eu/system/files/2016-10/labelling_nutrition-vitamins_minerals-guidance_tolerances_summary_table_012013_en.pdf

Elektronisks marķējums

- 26) *Vai informācijas sniegšanai ar elektroniskiem līdzekļiem būs obligāti jāizmanto īpaša sistēma/programmatūra? Vai pilnīgu informāciju par uzturvērtību, ko sniedz ar elektroniskiem līdzekļiem, kuri norādīti uz iepakojuma, var sniegt, izmantojot mazāk izplatītos 2D kodus?*

Grozītājā TKO regulā nav precizēti nedz elektroniskie līdzekļi, kas būtu jāizmanto paziņojuma par uzturvērtību un sastāvdaļu saraksta sniegšanai ārpus marķējuma, nedz arī konkrēti elektroniski veidi, kādos šādai informācijai piekļūst. Vienīgais nosacījums, kas grozītājā TKO regulā paredzēts attiecībā uz elektronisko līdzekļu darbību, ir tas, ka izmantojamā sistēma nedrīkst vākt vai izsekot lietotāju datus. Komisijai nav attiecīga pilnvarojuma paredzēt turpmākus noteikumus par e-marķējumu vai īpašiem elektroniskajiem līdzekļiem, kas jāizmanto.

Informāciju principā var sniegt ar jebkādu elektronisko līdzekli, elektroniskā marķējuma vai e-marķējuma līdzekli, kas pieejams sabiedrībai, izmantojot jebkāda veida svītrkodu (QR kodu, 2D kodu, kas nav QR kods, 1D kodu, mikroshēmu), un kas nodrošina saiti uz tiešsaistes informāciju, kuru var izgūt, izmantojot universālus piekļuves rīkus (t. i., viedtālruni).

Saites uz elektronisko informāciju attēlojumam uz iepakojuma vai etiķetē būtu jāatbilst prasībām, kas uzskaitītas PPISP regulas 12. un 13. pantā attiecībā uz obligāto ziņu noformēšanu. Proti, tā jānorāda tieši uz iepakojuma vai etiķetē, skaidri redzamā vietā tādā veidā, lai tā būtu skaidri saskatāma, skaidri salasāma un, attiecīgā gadījumā, neizdzēšama. Tā nedrīkst būt nekādā veidā paslēpta, nomaskēta, padarīta nesvarīgāka vai pārtraukta ar jebkādu citu rakstveida vai attēlu formā sniegtu informāciju vai jebkādiem citiem iestarpinājumiem.

Turklāt tai būtu jānodrošina viegla, tieša un vispārēja piekļuve informācijai tādā veidā, kas salīdzināma ar piekļuvi datiem uz iepakojuma vai tam piestiprinātajā etiķetē. Īoti specializētu vai neizplatītu līdzekli, ar kuriem piekļūst informācijai, nodrošināšana neatbilst e-marķējuma mērķiem, un tie būtu nepiemēroti kā palīglīdzeklis informācijas sniegšanai patērētājiem.

- 27) *Vai pilnīgu elektroniski nodrošināto paziņojumu par uzturvērtību un sastāvdaļu sarakstu var sniegt, vīna etiķetē iekļaujot QR kodu, kas sasaistīts ar elektronisku etiķeti, kurā ietverts pilns paziņojums un sastāvdaļu saraksts?*

Grozītā TKO regula paredz, ka gan paziņojumu par uzturvērtību, gan sastāvdaļu sarakstu var sniegt "ar elektroniskiem līdzekļiem, kas norādīti uz iepakojuma vai tam pievienotās etiķetes". QR kodi patiešām ir viens no iespējamajām metodēm, kā etiķetē vai uz iepakojuma patērētājiem nodrošināt piekļuvi iepriekš minētajai elektroniskajai informācijai.

- 28) *Vai QR kodu var piestiprināt blakus oriģinālajai pudeles etiķetei kā papildu uzlīmi vai arī tam ir jābūt ražotāja oriģinālās etiķetes daļai?*

Komisijas paziņojuma par jautājumiem un atbildēm par to, kā piemērojama PPISP regula ⁽⁹⁾, 2.2. iedaļā ir noteikts, ka "etiķetes nedrīkst būt viegli noņemamas, lai neapdraudētu obligātās pārtikas produktu informācijas pieejamību patērētājam".

Turklāt tas, ka detalizētā informācija, kura attiecas uz sastāvdaļu sarakstu un paziņojumu par uzturvērtību tiek sniegta elektroniski, neatbrīvo no pienākuma attiecīgo informāciju noformēt saskaņā ar ES tiesību aktiem neatkarīgi no tā, vai QR kods būtu uzlīme vai ne. Konkrētāk, ir jānodrošina, lai saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2019/33 40. panta 1. punktu informācija, kas attiecas uz sastāvdaļu sarakstu un paziņojumu par uzturvērtību un kas ir obligātās ziņas (grozītās TKO regulas 119. pants), atrastos tajā pašā redzamības laukā, kur atrodas pārējās obligātās ziņas, un būtu vienlaikus izlasāma, nepagriežot trauku, kā arī būtu noformēta ar neizdzēšamiem burtiem un skaidri saskatāma uz pārējā teksta vai grafiskā noformējuma.

⁽⁹⁾ Komisijas paziņojums – Jautājumi un atbildes par to, kā piemērojama Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem (OV C 196, 8.6.2018., 1. lpp.).
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/ALL/?uri=CELEX%3A52018XC0608%2801%29>

- 29) *Vai uz paziņojumu par uzturvērtību un tā elektronisku attēlojumu attiecas kādas dizaina specifikācijas vai arī dizains ir pielāgojams?*

Paziņojuma par uzturvērtību noformēšanas noteikumi ir definēti PPISP regulas 34. pantā, kā tas ir aprakstīts arī iepriekšējā iedaļā un jo īpaši 19. jautājumā (sk. arī 3. punktu Komisijas paziņojumā par jautājumiem un atbildēm par to, kā piemērojama PPISP regula⁹). Minētie noteikumi attiecas uz paziņojumu par uzturvērtību neatkarīgi no tā, vai to sniedz fiziskajā etiķetē vai ar elektroniskiem līdzekļiem.

- 30) *Vai, izmantojot QR kodu vai tamlīdzīgu līdzekli, “elektronisko etiķeti”, kurā sniegts pilnīgs paziņojums par uzturvērtību un sastāvdaļu saraksts, var sasaistīt ar ražotāja tīmekļvietnes sākumlapu?*

Nē. Grozītās TKO regulas 119. panta 5. punkts paredz, ka informāciju par pilnīgu paziņojumu par uzturvērtību un sastāvdaļu sarakstu nenorāda kopā ar citu informāciju, kas paredzēta pārdošanai vai tirdzniecībai, un ka lietotāju datus nevāc vai neizseko. Komisijas dienesti uzskata, ka šīs obligātās informācijas sniegšana ražotāju tīmekļvietnē neatbilst 119. panta 5. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, jo vīna ražotāja tīmekļvietnē parasti ir sagaidāma komerciāla informācija, kas attiecas uz tirdzniecību un/vai pārdošanu. Turklāt tīmekļvietnes parasti izseko informāciju par lietotājiem.

Elektroniskā līdzekļa/platformas, kur izvietota informācija, sniegtajām garantijām attiecībā uz informācijas salasāmību, noturību, uzticamību, ilgzinātību un precizitāti visā produkta lietošanas laikā vajadzētu būt tādām pašām, kādas tiek sniegtas, informāciju attēlojot uz iepakojuma vai tam pievienotajā etiķetē. Minēto iezīmju garantēšana šķiet apšaubāma, ja informācija tiktu ievietota ražotāja tīmekļvietnē, jo tajā jebkurā laikā varētu viegli veikt izmaiņas, pat ja produkts jau būtu laists tirgū.

- 31) *Vai ražotāji etiķetēs var norādīt papildu QR kodus, kuri nav “elektroniskie līdzekļi” un kuri sniedz tirdzniecības informāciju?*

Papildu brīvprātīgas informācijas, piemēram, papildu QR koda, norādīšanu etiķetē reglamentē TKO regulas 118. pants, saskaņā ar kuru vīnkopības produktu marķējumu nedrīkst papildināt ne ar kādām citām ziņām, izņemot gadījumus, kad minētās ziņas atbilst PPISP regulas prasībām.

PPISP regulas 36. panta 2. punktā ir noteikts, ka pārtikas produktu informācija, ko norāda pēc brīvas izvēles, nemaldina patērētāju, tā nav pārprotama vai neskaidra patērētājam, un attiecīgā gadījumā tās pamatā ir atbilstīgi zinātniski dati. PPISP regulas 37. pantā ir noteikts, ka šādu informāciju nenorāda, aizņemot vietu, kas paredzēta obligātās informācijas norādīšanai.

Nekādi papildu QR kodi nedrīkstētu maldināt patērētājus vai radīt viņiem neskaidrības, un tiem nevajadzētu aizņemt vietu, kas paredzēta obligātajām ziņām, kuras ietvertu kodus, kas nodrošina piekļuvi obligātajai informācijai, izmantojot elektroniskos līdzekļus.

- 32) *Vai ir iespējams izveidot vienotu QR kodu, kas pildīs gan EAN koda, gan obligāto datu, piemēram, sastāvdaļu un uzturvielu vērtību saraksta, nesēja funkciju?*

Galvenajam apsvērumam attiecībā uz informācijas sniegšanu vajadzētu būt saistītam nevis ar to, vai tā ir vai nav obligāta, bet gan ar to, kam šī informācija ir adresēta un kāds ir dažādu informācijas elementu mērķis.

Ja obligātā marķējuma informācija (sastāvdaļu saraksts un paziņojums par uzturvērtību) tiek sniegta, izmantojot elektroniskus līdzekļus, mērķauditorija ir patērētāji, kuriem būtu jāvar iegūt tūlītēju piekļuvi precīzai un nemaldinošai informācijai. EAN informācija ir paredzēta nevis patērētājiem, bet uzņēmējiem (ražotājiem, pārdevējiem, piegādātājiem), kuriem tā atvieglo preču identificēšanu un tirdzniecības darbību uzraudzību.

Vienota QR koda izmantošana nav izslēgta, ja tā skenēšanas laikā tiek skaidri nošķirta informācija, kas paredzēta attiecīgi patērētājiem un uzņēmējiem. Citiem vārdiem sakot, skenējot vienoto kodu, būtu jānodrošina, ka patērētājiem netiek sniegta informācija, kas viņiem nav būtiska.

- 33) *Vai etiķetē nodrukāta tīmekļvietnes adrese, kurā patērētājs var atrast attiecīgo informāciju, atbilst šai prasībai?*

Tikai tīmekļvietnes adreses norādīšanu etiķetē nevar uzskatīt par marķēšanas pienākumu izpildi attiecībā uz obligāto ziņu sniegšanu ar elektroniskiem līdzekļiem. Pēc definīcijas attiecīgajai informācijai jābūt tieši pieejamai, izmantojot mašīnlasāmu kodu, kas nodrošina tiešu piekļuvi attiecīgajai informācijai. Etiķetē norādīto kodu jāspēj nolasīt/skenēt universālai piekļuves iekārtai, piemēram, viedtālrunim, kam lietotājs nekavējoties jānovirza uz attiecīgo informāciju.

- 34) *Vai viena un tā paša ražotāja dažādu vīnu elektroniskajās etiķetēs var būt norādīta papildu informācija tajā pašā tīmekļvietnē, vai arī katra veida vīnam vajadzētu nodrošināt atsevišķu saiti uz tīmekļvietni?*

Dažādu vīnu obligāto informāciju (sastāvdaļu sarakstu, paziņojumu par uzturvērtību), ko nodrošina ar elektroniskiem līdzekļiem, var sniegt vienā un tajā pašā vietā, bet katras konkrētās etiķetes saitē būtu nepārprotami un skaidri diferencētā veidā jāparāda konkrēta informācija par vienu vai vairākām viena atsaucis vīna produkta partijām, nodrošinot patērētājiem vienkāršu piekļuvi pareizajai informācijai bez jebkādas iespējas viņus maldināt, tieši tādā pašā veidā, kādā vienu konkrētu pārtikas produktu identificē atsevišķa papīra etiķete.

- 35) *Attiecībā uz “datu vākšanu” — vēlamies zināt, vai datu subjekta piekrišana datu vākšanu varētu padarīt likumīgu.*

Grozītā TKO regula paredz, ka informāciju par pilnīgu paziņojumu par uzturvērtību un sastāvdaļu sarakstu nenorāda kopā ar citu informāciju, kas paredzēta pārdošanai vai tirdzniecībai, un ka lietotāju datus nevāc vai neizseko. Šim noteikumam nav nekādu izņēmumu, tāpēc tas neļauj lūgt lietotāja piekrišanu attiecībā uz to, vai viņa datus var izsekot vai ne. Turklāt patērētāju/lietotāju piekļuvei obligātajai informācijai vajadzētu būt tiešai un bez jebkādiem starpposmiem, piemēram, veidlapu aizpildīšanas vai atbildēšanas uz vaicājumiem, vai starpvietņu apmeklēšanas. Komisijas dienesti sagaida, ka pēc koda nolasīšanas/noskenēšanas tas lietotāju nekavējoties un tieši aizved pie obligātās marķējuma informācijas.

- 36) *Kā Eiropas Komisija interpretē jēdzienu “paredzēta tirdzniecībai”? Cik lielā mērā elektroniskajā etiķetē iekļauta norāde (piemēram, par ilgtspēju, produkta izcelsmi vai sertifikāciju utt.) ir uzskatāma par neobligātu informāciju, kas likumīgi iekļauta marķējumā? Un kad šo norādi var uzskatīt par “paredzētu tirdzniecībai”?*

Grozītās TKO regulas 119. panta 5. punkta b) apakšpunktā ir minēta “informācija, kas paredzēta pārdošanai vai tirdzniecībai”. Tā būtu jāinterpretē kā obligātās informācijas sniegšana neitrālā vidē, kura nodrošina, ka lasītāja uzmanība netiek vērsta uz produkta iegādes veicināšanu ne tieši (piemēram, izmantojot tīmekļvietņu saites, reklāmu, pārdošanas vietu norādes utt.), ne netieši (piemēram, izmantojot dizainu, kas rada vizuālu vai akustisku pievilcību, frāzes vai paziņojumus, kas var piesaistīt patērētājus, tirdzniecības valodu vai citas tirdzniecības stratēģijas, kuru mērķis ir ietekmēt patērētāju pirkšanas darbības un lēmumus).

Citas papildu brīvprātīgas informācijas sniegšana etiķetē (arī elektroniskajā etiķetē) ir reglamentēta TKO regulas 118. pantā, saskaņā ar kuru vīnkopības produktu marķējumu nedrīkst papildināt ne ar kādām citām ziņām, izņemot gadījumus, kad minētās ziņas atbilst PPISP regulas prasībām. PPISP regulas 36. panta 2. punktā ir noteikts, ka pārtikas produktu informācija, ko norāda pēc brīvas izvēles, nemaldina patērētāju, tā nav pārprotama vai neskaidra patērētājam, un attiecīgā gadījumā tās pamatā ir atbilstīgi zinātniski dati. Turklāt PPISP regulas 37. pantā ir noteikts, ka šādu informāciju nenorāda, aizņemot vietu, kas paredzēta obligātās informācijas norādīšanai.

- 37) *Vai etiķetē iekļauta saite uz vīna darītavas e-komercijas tīmekļvietni būtu uzskatāma par informāciju, kas paredzēta tirdzniecībai?*

E-komercijas tīmekļvietnes vai vīna darītavas tīmekļvietnes iekļaušana neapšaubāmi tiek uzskatīta par informāciju, kas “paredzēta tirdzniecībai”.

- 38) *Kā etiķetē būtu jāidentificē informācija par elektroniski pieejamo saturu? Vai pie QR koda var norādīt simbolu (piemēram, burtu "i", ar ko apzīmē "informāciju patērētājiem"), vai arī skaidrā tekstā būtu jānorāda uz obligāto informāciju, kurai QR kods nodrošina piekļu? Vai teksts būtu pārāk apgrūtināošs un radītu iekšējā tirgus sadrumstalotības risku?*

PPISP regulas 13. panta 1. punkts paredz, ka "obligāto pārtikas informāciju sniedz skaidri redzamā vietā tādā veidā, lai tā būtu skaidri saskatāma, skaidri salasāma un, attiecīgā gadījumā, neizdzēšama. Tā nav nekādā veidā paslēpta, nomaskēta, padarīta nesvarīgāka vai pārtraukta ar jebkādu citu rakstveida vai attēlu formā sniegtu informāciju vai jebkādiem citiem iestarpinājumiem". Ja etiķetē nav skaidras norādes uz elektroniski sniegtās informācijas saturu, patērētāji diez vai var interpretēt un saprast saitē ietvertās informācijas (obligātās vai neobligātās) būtību. Tādā gadījumā var uzskatīt, ka obligātā informācija ir paslēpta, neatrodas skaidri redzamā vietā un nav viegli saskatāma.

Tāpēc QR koda noformējumam attiecībā uz tā saturu, t. i., obligāto informāciju, kas sniegta ar elektroniskiem līdzekļiem, patērētājiem vajadzētu būt skaidri saprotamam. Ar vispārīgiem apzīmējumiem vai simboliem (piemēram, "i") nepietiek, lai izpildītu šā noteikuma prasības. Ja ar elektroniskiem līdzekļiem sniegtā informācija (kas identificēta, piemēram, ar QR kodu), ir sastāvdaļu saraksts, jāizmanto PPISP regulas 18. panta 1. punktā minētais virsraksts tādā pašā veidā, kā tas pašlaik tiek darīts citu pārtikas produktu papīra etiķetēs (t. i., ietverot vārdu "sastāvdaļas").

Valodas ziņā uz izmantotajiem apzīmējumiem attiecas tie paši noteikumi, kurus piemēro pārējām obligātajām ziņām, kas minētas TKO regulas 119. pantā, t. i., noteikumi, kas TKO regulas 121. pantā definēti kā *lex specialis*.

- 39) *Kurai iestādei vajadzētu būt atbildīgai par pārbaudītu veikšanu saistībā ar to, vai lietotāja dati netiek vākti vai izsekoti un vai informācija netiek sniegta kopā ar citu informāciju komerciālām vai tirdzniecības vajadzībām?*

Grozītās TKO regulas 119. panta 4. un 5. punktā ietvertie noteikumi, ar kuriem paredz prasības, kas piemērojamas gadījumos, kad paziņojumu par uzturvērtību un sastāvdaļu sarakstu sniedz ar elektroniskiem līdzekļiem, attiecas uz divu veidu obligātajām ziņām par vīnkopības produktiem marķējumā, kā noteikts TKO regulas 119. panta 1. punktā.

Grozītās TKO regulas 90.a pants attiecas uz pārbaudēm un sodiem saistībā ar tirdzniecības noteikumiem. Minētais panta 1. punktā ir paredzēti dalībvalstu pienākumi attiecībā uz tādu TKO regulas 119. panta 1. punktā minēto produktu laišanu tirgū, kuri nav marķēti atbilstīgi regulai. Tā pašā panta 3. punkts attiecas uz pārbaudēm, kas dalībvalstīm jāveic, lai pārbaudītu, vai konkrēti produkti, arī vīns, atbilst TKO regulā paredzētajiem tirdzniecības noteikumiem.

Tāpēc iepriekš minēto noteikumu izpildes kontrole būtu jāveic tām pašām dalībvalstu iestādēm, kas ir atbildīgas par vīnkopības produktu marķējuma un noformējuma kontroli.

- 40) *Vai patērētājam ir tiesības piekļūt QR koda sākumlapai ilgāku laiku? Vai Komisija sniegs ieteikumu par to, cik ilgi pēc vīna pārdošanas QR kodam vajadzētu būt pieejamam?*

PPISP regulas 12. pantā ir noteikts, ka visu pārtikas produktu obligātajai informācijai ir jābūt norādītai un viegli pieejamai. Lai nodrošinātu patērētāju piekļu obligātajai informācijai jebkurā brīdī visā paredzamajā produkta lietošanas laikā, obligātajai informācijai, kas sniegta ar elektroniskiem līdzekļiem (piemēram, QR kodu), vajadzētu būt pieejamai tāpat kā fiziskajā etiķetē norādītajai informācijai, t. i., tai vajadzētu būt pieejamai vismaz laikposmā, kurā paredzams, ka konkrētās kategorijas vīna produkts, kas glabāts normālos apstākļos, joprojām būs piemērots patēriņam. Šai ziņā par informācijas esību un precizitāti saskaņā ar PPISP regulas 8. panta 2. punktu atbild par pārtikas produktu informāciju atbildīgais uzņēmējs. Turklāt saskaņā ar PPISP regulas 8. panta 4. punktu pārtikas aprītē iesaistītie uzņēmēji ir atbildīgi par jebkādam izmaiņām pārtikas produktiem pievienotajā informācijā.